

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13981,Niezalezne-Zrzeszenie-Studentow-Wyzszej-Szkoly-Pedagogicznej-w-Czestochowie.html>
19.05.2024, 10:27

Niezależne Zrzeszenie Studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie

Niezależne Zrzeszenie Studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. NZS założyli 27 IX 1980: Gerard Żakowski, Rafał Stępnia, Tomasz Wiśniewski, Jacek Polaczek i Ewa Ernt. Władze WSP, niechętnie nowej organizacji, czyniły przeszkody w jej działalności, np. nie przydzieliły Tymczasowemu Komitetowi Założycielskiemu lokalu. 11 XI 1980 utworzono Radę Koordynacyjną NZS Politechniki i WSP. W jej skład weszli z WSP: R. Stępnia, G. Żakowski, Piotr Szymanowski, Iwona Pasternak.

Od początku TKZ brał udział w akcjach protestacyjnych i strajkach ostrzegawczych „S”. G. Żakowski był przedstawicielem NZS w klubie Ikar podczas protestu w XI 1980. 15 I 1981 przedstawiciele TKZ na posiedzeniu Senatu brali udział w wyborze Rektora WSP doc. dr hab. Włodzimierza Brzezina. Dla poparcia strajku łódzkiego TKZ ogłosił 16 II 1981 gotowość strajkową. 17-18 II 1981 trwał strajk okupacyjny proklamowany przez wiec studentów WSP. Przewodniczącym Komitetu Strajkowego został Karol Małolepszy (SZSP), jego zastępcą Zbigniew Gała (NZS). 25 III 1981 Walne Zebranie NZS wybrało Komisję Uczelnianą (przewodniczący Andrzej Gęsiarz, P. Szymanowski, G. Żakowski, Jarosław Ciura, Lidia Gara), Uczelnianą Komisję Rewizyjną (Krzysztof Sztychny, Jacek Polaczek, Stanisław Ślusarczyk) oraz delegatów na I Zjazd NZS (A. Gęsiarz, J. Ciura, L. Gara). A. Gęsiarz został członkiem Krajowej Komisji Koordynacyjnej. 29 IV 1981 utworzono Komisję Koordynacyjną NZS Częstochowa (z WSP: A. Gęsiarz, J. Ciura, L. Gara). NZS obu uczelni współpracowały przy organizowaniu spotkań z Jackiem Kuroniem, Adamem Michnikiem, Jackiem Bartyzelem, Marią Moczulską,

Andrzejem Czumą, wieców – po zamachu na papieża (15 V 1981) i w obronie więźniów politycznych (25 V 1981), obchodów 11 XI w 1980 i 1981 roku.

W V 1981 NZS WSP liczył ok. 100 osób. NZS wydawał biuletyny: „Igła” i „Nasze Sprawy”. Z NZS był związany „Teatr Niespokojny” oraz Studenckie Koło Filozoficzne, które wydawało dwumiesięcznik „Synopsis”. W solidarności ze strajkującymi w Radomiu NZS przeprowadził 12 XI 1981 6-godzinny strajk ostrzegawczy. Od 24 XI 1981 trwał strajk okupacyjny w budynku WSP przy al. Zawadzkiego (ob. Armii Krajowej). Przewodniczącym Komitetu Strajkowego był A. Gęsiarz. W strajku brali udział ok. 220 osób w Częstochowie oraz wszystkich 114 studentów nowo powstałej filii WSP w Kaliszu. „S” WSP przystąpiła 25 XI 1981 do strajku rotacyjnego. NZS wydawała dziennik strajkowy pt. „Strajkuś”. Na strajku codzienną mszę św. odprawiał ks. Marian Duda, zorganizowano także koncert zespołu jazzowego Zbigniewa Namysłowskiego. W atmosferze wzmagającego się napięcia 7 XII 1981 utworzono w regionie Radę Koordynacyjną, która skupiła niezależne siły społeczne: „S” robotniczą, rolników, rzemieślników, kierowców oraz NZS. Studenci WSP strajkowali do południa 13 XII 1981.

Budynek WSP był pierwszym punktem oporu w regionie, zbierano informacje o aresztowaniach w mieście, tu przebywał Krzysztof Biało, następca przewodniczącego „S”. W stanie wojenny internowani zostali: G. Żakowski, I. Pasternak, Marek Pacholec, Jacek Chaszczyński. Próby działalności konspiracyjnej zakończyły się po demonstracji pod Jasną Górą 3 V 1982, kiedy rozdawano ulotki sygnowane przez NZS i deptano flagę sowiecką. SB aresztowała wtedy Cezarego Stępniaaka, internowała go, potem także Ewę Śmietaną. Oboje skazani zostali (w procesie z Edwardem Stańczakiem, pracownikiem naukowym WSP) na karę grzywny. 1983-1984 I. Pasternak współpracowała ze Zbigniewem Muchowiczem przy wydawaniu „Nadziei”. Od 1984 niezależna aktywność studencka skupiała się w Duszpasterstwie Akademickim przy kościele św. Wojciecha wokół ks. M. Dudy. Z jego inicjatywy powstał w 1988 Katolicki Związek Akademicki „Emaus” (zarejestrowany 7 II 1989, w jego władzach byli związani z NZS: J. Ciura i G. Szczukocki). W

III 1988 powstała podziemna grupa NZS, która skupiła studentów I roku (Wojciech Kiliński, Grzegorz Szczukocki, Andrzej Drzazga), starszych (Cezary Tąder) i redaktorów pisma studenckiego „Kontekst” (Jacek Wicher, Arkadiusz Kowalik, Mirosław Wieczyński, Jan Pawlikowski). W XI 1988 wydano numer pierwszy „Akcesu” (w redakcji W. Kilińskiego i Grzegorza Ciury), kontynuowanego pt. „Żaczek” (5 numerów do IV 1989, redagowali go A. Kowalik, J. Wicher, W. Kiliński, A. Drzazga, Sylwester Rozpończyk). 13 XII 1988 zorganizowano akcję gaszenia świateł w akademikach.

7 III 1989 na zebraniu w auli Duszpasterstwa Akademickiego ujawniono skład Tymczasowej Komisji Uczelnianej (przewodniczący W. Kiliński, J. Wicher, C. Tąder, A. Kowalik, A. Drzazga, M. Wieczyński, S. Rozpończyk). W IV 1989 w wyborach do samorządu studenckiego przewodniczącym Uczelnianej Rady Samorządu Studentów został G. Szczukocki. TKU zorganizowała 24 V 1989 demonstrację z żądaniem relegalizacji NZS-u, współpracowała z Regionalnym Komitetem Obywatelskim przed wyborami do Sejmu i Senatu. 20 X 1989 powstał Częstochowski Komitet Obywatelski, W. Kiliński, G. Szczukocki i J. Ciura zostali jego członkami. 19 X 1989 Walne Zebranie NZS wybrało Komisję Uczelnianą (przewodniczący W. Kiliński, G. Szczukocki, J. Wicher, A. Drzazga, Marek Trąbski, Tomasz Zajac, Ewa Włodyga, Piotr Dygoń, Robert Tomzik, B. Doroś, R. Piwowarczyk) i Komisję Rewizyjną (J. Ciura, Piotr Barciuk, Adam Pałecz). 30 X 1989 NZS przyłączył się do ogólnopolskiej akcji bojkotu studium wojskowego. Od XI 1989 do 1991 KU wydawała „Biuletyn Informacyjny NZS WSP Częstochowa” (od IV 1990 pt. „Gazeta Wyborowa”). Redagowali go P. Dygoń (redaktor naczelny), J. Wicher, J. Pawlikowski, Marek Maculewicz i Michał Ziółowicz. 19 I 1990 NZS przeprowadził 8-godzinną okupację budynku KW PZPR w Częstochowie, uzyskując ten gmach dla WSP.

Wojciech Rotarski

[Częstochowa, Region Częstochowa](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)